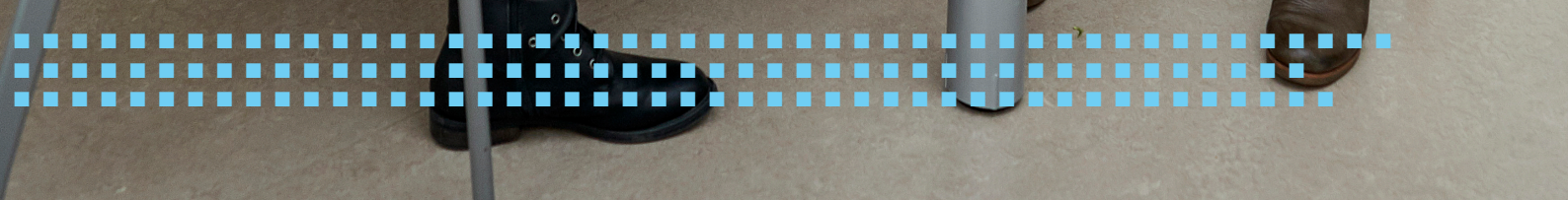

Lithium tijdens uw zwangerschap

Begeleiding tijdens uw zwangerschap, bevalling en kraambed

U gebruikt lithium, en u bent zwanger of u wilt zwanger worden. Kiest u ervoor om lithium te blijven gebruiken tijdens uw zwangerschap? Dan krijgt u extra begeleiding. Tijdens uw zwangerschap, bevalling en de eerste dagen daarna. Hier vertellen we u meer.

In het kort

Tijdens uw zwangerschap

Wij begeleiden u tijdens uw zwangerschap. We hebben in dit ziekenhuis veel kennis over lithium en zwangerschap.

- U gaat regelmatig voor controle naar de psychiater.
U gaat regelmatig voor controle naar de gynaecoloog .
- U laat regelmatig bloed prikken. We controleren dan de hoeveelheid lithium in uw bloed.
- Geldt één van de dingen hieronder voor u? Neem dan meteen contact met ons op.
- U heeft veel vocht verloren. Bijvoorbeeld door diarree of overgeven.
- U heeft klachten die bij een lithium-vergiftiging kunnen horen. Deze klachten staan onder 'Waar moet u zelf op letten'.

Tijdens en na uw bevalling

- U bevalt in het ziekenhuis.
- U en uw kind blijven een paar dagen in het ziekenhuis.
- Ons advies is om geen borstvoeding te geven.
- Als u weer thuis bent, zien en spreken we u regelmatig voor controle.

Over lithium en zwangerschap

Wat is lithium?

Lithium is een medicijn. Het helpt bij een bipolaire stoornis en depressie. Het zorgt dat uw stemming minder heftig schommelt. Het maakt de kans op een depressie of manie kleiner.

Lithium tijdens de zwangerschap

Gebruikt u lithium tijdens uw zwangerschap? Dit helpt om uw stemmig stabiel te houden. Dit is goed voor uzelf en uw kind. Maar het medicijn komt ook via de moederkoek in het bloed van uw ongeboren kind terecht. Dat kan gevolgen hebben voor uw kind. U leest meer over de voordelen en nadelen in '[Lithium gebruiken tijdens mijn zwangerschap?](#)'.

Tijdens uw zwangerschap

Psychiater

Tijdens uw zwangerschap heeft u regelmatig een afspraak met de psychiater.

Peripartum-plan

We maken samen met u een plan. Dit plan heet een psychiatrisch peripartum-plan. Dit plan gaat over uw psychiatrische zorg tijdens uw zwangerschap, bevalling en kraambed.

Dit plan delen we met uw andere behandelaren. Behalve als u daar geen toestemming voor geeft. Zo is iedereen op de hoogte en krijgt u de juiste zorg.

Controle

Tijdens elke afspraak bespreken we hoe het met u gaat. We bespreken uw stemming, uw psychiatrische klachten en mogelijke bijwerkingen van uw medicijnen. Heeft u van tevoren bloed laten prikken? Dan krijgt u tijdens uw afspraak ook de uitslag hiervan.

Bloed prikken

Tijdens uw zwangerschap moet u regelmatig bloed laten prikken. Dit doet u ongeveer elke 3 weken. We bekijken dan:

- Hoeveel lithium er in uw bloed zit.
- Of uw schildklier goed werkt.
- Of uw nieren goed werken.

Lithium

Het is belangrijk dat de hoeveelheid lithium in uw bloed goed is.

- Heeft u te weinig lithium in uw bloed? Dan werkt het medicijn niet goed.
- Heeft u te veel lithium in uw bloed? Dan kunt u een lithium-vergiftiging krijgen. Dit kan gevaarlijk zijn.

De hoeveelheid lithium in uw bloed hangt af van hoeveel vocht er in uw lichaam zit. Tijdens een zwangerschap verandert dit veel. Daarom heeft u tijdens uw zwangerschap meer kans op te weinig of te veel lithium in uw bloed. Daarom zijn de extra controles belangrijk. We bekijken steeds of u meer of minder lithium moet gaan gebruiken.

Schildklier en nieren

Lithium kan invloed hebben op uw nieren of schildklier. Soms heeft u schildklierhormoon of andere behandeling nodig. Daarom onderzoeken we regelmatig in uw bloed of uw nieren en schildklier nog goed werken.

Waar moet u zelf op letten?

Het is belangrijk dat u bloed laat prikken als u:

- Veel vocht heeft verloren. Bijvoorbeeld door diarree of overgeven.
- Zwangerschapsvergiftiging heeft.
- Klachten heeft die passen bij een lithium-vergiftiging:
 - geen zin in eten
 - misselijk zijn of overgeven
 - slappe of stijve spieren
 - trillen of schokjes van uw spieren
 - lopen of praten alsof u dronken bent
 - in de war zijn
 - lage hartslag
 - druk of onrustig zijn
 - trillende ogen
 - epileptische aanval: uw armen en benen schokken
 - suf zijn
 - niet kunnen plassen

Neem dan meteen contact met ons op. Telefoonnummers vindt u onder 'Contact'.

Gynaecoloog

Tijdens uw zwangerschap heeft u regelmatig een afspraak bij de gynaecoloog. We maken dan een echo. Zo kijken we of uw kind goed groeit, en hoeveel vruchtwater er is.

20 weken: uitgebreide echo

Bent u 20 weken zwanger? Dan kunt u een uitgebreide echo laten doen. Dit heet een GUO. Deze echo vervangt dan het 20 weken structureel echoscopisch onderzoek (SEO).

Met deze uitgebreide echo kunnen we veel aangeboren afwijkingen bij het kind zien. Bijvoorbeeld aangeboren hartafwijkingen.

Waarom deze echo?

Bij elke zwangerschap is er een kleine kans op een aangeboren hartafwijking bij het kind. Normaal is dit 1 op de 100. Gebruikt u lithium tijdens de eerste 3 maanden van uw zwangerschap? Dan heeft uw kind hier iets meer kans op. De kans is dan 2 op 100.

Ook heeft uw kind dan mogelijk iets meer kans op andere aangeboren afwijkingen.

Suikerbelastingstest

Bij 24 weken krijgt u een suikerbelastingstest. Dit doen we om zwangerschaps-diabetes vast te stellen of uit te sluiten. U leest hier meer over op thuisarts.nl.

Vorbereiding bevalling

Plan voor uw bevalling

Bent u 30 weken zwanger? Dan kunt u samen met de gynaecoloog een bevalplan maken. Dit is een plan voor uw bevalling. U kunt dan uw eigen wensen en verwachtingen bespreken. De gynaecoloog bespreekt wat er nodig is en wat er mogelijk is.

Het advies is om te bevallen in een ziekenhuis met veel kennis over lithium en zwangerschap. Bijvoorbeeld bij ons in het Erasmus MC Sophia Kinderziekenhuis. U leest hier meer over in '[Bevallen in het Erasmus MC Sophia](#)'.

Opwekken zwangerschap

Bent u 39 weken zwanger? Soms is het goed om de bevalling dan op te wekken met een [inleiding](#). Dat hangt af van hoe het met u en het kind gaat. De gynaecoloog bespreekt de voordelen.

Pijnstilling bij de bevalling

Tijdens uw bevalling kunt u pijnstilling nodig hebben. Bijvoorbeeld als een keizersnede nodig is. Ook kunt u kiezen voor pijnstilling bij de bevalling. Bijvoorbeeld een [ruggenprik](#).

U kunt sommige pijnstillers niet gebruiken met lithium. Daarom heeft u een gesprek met de anesthesist. Dit gesprek is in het ziekenhuis of via de telefoon. Dit gesprek is als u ongeveer 30 weken zwanger bent. U bespreekt met de anesthesist de mogelijkheden voor pijnstilling en verdoving.

Na de bevalling

In het ziekenhuis

U en uw kind blijven een paar dagen in het ziekenhuis. Uw partner kan hier ook bij zijn. We controleren die dagen of alles goed gaat met jullie.

Uw kind

De eerste dagen is er een kleine kans op problemen. Uw kind kan bijvoorbeeld slaperig zijn, moeite hebben met drinken, of juist onrustig worden.

Daarom onderzoeken we uw kind goed. Na de geboorte onderzoekt de kinderarts uw kind. Ook nemen we wat bloed af uit de navelstreng. We hoeven dan geen bloed te prikken bij uw kind, maar weten wel ongeveer de hoeveelheid lithium en schildklierhormoon in het bloed.

Op de tweede dag na de geboorte nemen we bloed af bij uw kind. We bekijken dan de hoeveelheid lithium.

Waarschijnlijk kan uw kind bij u op de kraamafdeling blijven. Misschien moeten we uw kind opnemen op de kinderafdeling. Deze afdeling heet Medium Care. We houden uw kind dan in de gaten met een monitor.

Uzelf

De eerste dagen na de bevalling heeft u meer kans op een depressie, manie of postpartum psychose. Er komt elke dag een behandelaar van de afdeling psychiatrie bij u langs. We kijken dan hoe het met u gaat.

Slaap

Het is belangrijk dat u goed slaapt in de eerste dagen na de bevalling. Dit maakt uw kans op een depressie, manie of postpartum psychose kleiner. Daarom krijgt u mogelijk slaap-medicijnen.

Lithium

De eerste dag na de bevalling controleren we de hoeveelheid lithium in uw bloed. We kijken dan of u meer of minder van het medicijn nodig heeft. We zorgen dat u 0,8 tot 1,0 mmol/L in uw bloed heeft. Deze hoeveelheid beschermt u het beste tegen een depressie, manie of postpartum psychose na de bevalling.

Naar huis

Zijn jullie 5 dagen in het ziekenhuis? En gaat het goed met jullie? Dan mogen jullie naar huis.

In sommige situaties is het mogelijk om thuis extra kraamzorg te krijgen.

U komt regelmatig terug naar de polikliniek voor controle. We controleren dan de hoeveelheid lithium in uw bloed en vragen naar uw stemming. Deze controles zijn meestal tot 3 maanden na de bevalling.

Borstvoeding

We adviseren u om geen borstvoeding te geven. Hiervoor zijn 2 redenen:

1. Lithium komt in de moedermelk terecht. We weten niet precies hoeveel. We weten niet zeker of het veilig is om borstvoeding te geven. Mogelijk zorgt lithium dat de nieren van het kind minder goed gaan werken. Ook kan het invloed hebben op de ontwikkeling van het kind.
2. Het is belangrijk dat u goed slaapt in de eerste dagen na de bevalling. Dit maakt uw kans op een depressie of manie kleiner.

In de eerste dagen na de geboorte kunt u last krijgen van stuwung. Dit betekent dat uw borsten heel vol voelen. U kunt het beste een strakke bh dragen. We kunnen u geen medicijnen tegen stuwung geven. Deze medicijnen maken het risico op een postpartum psychose of manie groter. Als u pijn heeft, kunt u paracetamol gebruiken.

Anticonceptie

Gebruik tijdens seks een anticonceptiemiddel totdat u weer zwanger wilt worden. Een anticonceptiemiddel beschermt tegen zwangerschap.

6 weken na uw bevalling heeft u een afspraak bij de gynaecoloog. Dan bespreken we mogelijkheden voor anticonceptie met u.

Opnieuw zwanger worden

Het is belangrijk om vóór een zwangerschap al maatregelen te nemen. Bijvoorbeeld uw medicijnen aanpassen, gezond leven en foliumzuur gebruiken. Dit is beter voor de ontwikkeling van uw kind.

Wilt u opnieuw zwanger worden? Vraag dan eerst advies aan een psychiater en gynaecoloog. Zij helpen u hierbij.

Contact en meer informatie

Contact

Heeft u **psychiatrische klachten** of klachten van de **lithium**?

- Op maandag t/m vrijdag tussen 8.15 en 16.45 uur:
 - Bel naar de polikliniek Psychiatrie: (010) 704 01 39.
- Bij spoed op andere dagen en tijden:
 - Bel naar het algemene nummer van het Erasmus MC: (010) 704 0 704 (vraag naar de psychiater)

Heeft u een vraag over uw **zwangerschap of bevalling**? Of heeft u klachten?

- Op maandag t/m vrijdag tussen 8.00 en 16.30 uur:
 - Bel naar de polikliniek Verloskunde via (010) 704 01 48.
- Op andere dagen en tijden:
 - Bel naar (010) 703 62 34
- Zijn de telefoonnummers hierboven niet bereikbaar?
 - Bel dan naar 06 14 77 37 19. Dit telefoonnummer is altijd bereikbaar.

Bent u geen patiënt bij ons?

Bent u geen patiënt in het Erasmus MC? Maar gebruikt u wel lithium, en bent u zwanger of wilt u zwanger worden? Het is belangrijk dat u gespecialiseerde zorg krijgt tijdens uw zwangerschap. U kunt hiervoor bij ons in het Erasmus MC terecht. Of in een ander centrum gespecialiseerd in zwangerschap en psychiatrie. Soms heet zo'n centrum een POP-poli.

Vraag uw huisarts, verloskundige of psychiater om een verwijzing.

Meer informatie

Informatie over lithium vindt u op thuisarts.nl.

